

Студијски програм : Логопедија
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА ОСОБА СА ГОВОРНИМ И ЈЕЗИЧКИМ ПОРЕМЕЋАЈИМА
Наставник/наставници: Сања М. Димоски
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 7
Услов: Положени предмети Општа психологија и Развојна психологија
<p>Циљ предмета</p> <p>Разумевање психолошког функционисања деце и одраслих са говорним и језичким поремећајима; упознавање са психолошким факторима настанка или одржања поремећаја; упознавање са психолошким последицама (на индивидуалном и породичном плану) говорне и/или језичке патологије;</p>
<p>Исход предмета</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стицање знања о особеностима психолошких процеса и развоја личности особа са говорним и језичким поремећајима; 2. Стицање знања о савременим формама психолошке процене и психолошког третмана за децу, породице и одрасле особе са говорним и језичким поремећајима 3. Стицање вештина пружања психолошке подршке деци (и њиховим породицама) и особама са говорним и/или језичким поремећајима;
<p>Садржај предмета</p> <p>1. Предмет изучавања психологије ометености и психологије особа са говорним и језичким поремећајима 2. Методе у психологији особа са говорним и језичким поремећајима 3. Научна истраживања у психологији особа са говорним и језичким поремећајима 4. Теоријски модели ометености са акцентом на социјални модел ометености 5. Психолошка процена деце и особа са говорним и/или језичким поремећајима 6. Развој говора и језика у контексту психолошког развоја 7. Мишљење и језик, теоријске одреднице 8. Однос говорне и језичке патологије и психопатологије 9. Говорни поремећај као конверзивна психопатологија 10. Анксиозности као основа комуникационог поремећаја – селективни мутизам 11. Муцање – фокус на средњинским психолошким факторима настанка и одржања 12. Муцање код деце – савремена сазнања 13. Муцање код одраслих – перзистирајуће форме муцања, социјална анксиозност, особине личности 14. Психолошки третман за децу и одрасле који муцају 15. Психолошки аспекти поремећаја слуха 16. Психолошки аспекти поремећаја гласа 17. Психолошки аспекти аутизма 18. Психолошки аспекти афазиије и других неурогених језичких поремећаја, 19. Психолошки аспекти искуствене депривације са фокусом на искуства афективних лишавања 20. Форме психолошког третмана – психолошко саветовање, психотерапија, однос клиничар клијент 21. Значај породице, рад са породицом и партнерски односи родитеља и логопеда/психолога 22. Терапија игром и психоаналитичка терапија игром 23. Психоаналитичке и бихејвиоралне форме рада са особама са говорним и језичким поремећајима 24. Остале форма психотерапије погодне за рад са особама са говорним и језичким поремећајима 25. Групе подршке, радионице, остале нестандартне форме третмана говорних и језичких поремећаја 26. Особа са говорним и језичким поремећајима у социјалној средини 27. Ставови према особама са ометеношћу 28. Предрасуде, психоаналитичко тумачење 29. Личност професионалца као фактор успешности третмана/синдром сагоревања на раду 30. Евалуација градива и исхода курса.</p> <p><i>Практична настава у највећој мери прати теоријску: организовање дебате на тему Да ли постоји специфична личност особе са ометеношћу, избор адекватних метода које би се користиле у одређеним истраживањима психологије особа са говорним и језичким поремећајима, упознавање са конкретним психолошким мерним инструментима; дискусија односа између нормалног и патолошког у психичком животу, односно развоју говорних и језичких способности; избор и аргументација избора „најбоље“ теорије о односу мишљења и језика на основу досадашњих знања из психологије и логопедије; рад на разумевању студија случаја које су примери одређених врста говорне или језичке патологије; играње улога са проблемским задацима; мале дискусионе групе о применљивости одређених врста психолошког третмана за одређена врсте говорних или језичких поремећаја; разумевање сопствених предрасуда; разумевање позиције логопеда у пракси – осећања изазивана третманом;</i></p>
Литература

1. Радоман, В. (2014). *Психологија језика и језичких поремећаја*, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд. Стране: 15-46; 61-112; 165-175; 184-200; 204-207; 266-302; 306-340;
2. Димоски, С. (2020). *Психологија муцања*, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд.
3. Димоски, С. (2011). *Ставови према особама оштећеног слуха и фактори који их одређују*, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд. Стране: 28-32; 38-45; 49-58; 101-117;
4. Димоски, С., Стојковић, И. (2015). Муцање код деце: Домети психолошког теоријског приступа и третмана са освртом на улогу школског окружења. *Примењена психологија. Вол 8 (1)*. Стр. 47-65. Одсек за психологију, Универзитет у Новом Саду
5. Димоски, С. (2016). Савремена схватања селективног мутизма. *Специјална едукација и рехабилитација*, 15(3), 347-369.

Број часова активне наставе: 4   Теоријска настава: 2   Практична настава: 2

Методе извођења наставе

Предавања, вежбе, консултације, презентације, играње улога, дискусионе групе, групни радови студената уз учешће професора;

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	70
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и	/	.....	
семинар-и			